

Odůvodnění

Obecná část

Návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o změně vyhlášky č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb. (vyhláška o nakládání s elektrozařízením a elektroodpady), byl vypracován na základě zmocnění § 37 f odst. 2, § 37h odst. 3, § 37i odst.7, §37j odst. 5, §37k odst.7, §37l odst.7, § 38 odst.11 a § 39 odst. 12 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 188/2004 Sb. a zákona č. 7/2005 Sb., (dále jen „zákon o odpadech“), kterým byla transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2003/108/ES ze dne 8. prosince 2003, která mění tuto směrnici, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních. Jmenované směrnice byly transponovány novým osmým dílem Hlavy II části čtvrté zákona o odpadech, která stanoví povinnosti při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními a § 38 části páté zákona o odpadech – zpětný odběr.

Podle čl. 17 směrnice 2002/96/ES, čl. 2 směrnice 2003/108/ES a čl. 9 směrnice 2002/95/ES musí členské státy přijmout právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 13. srpna 2005.

1. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy, zejména nároky na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí ČR, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Vzhledem k tomu, že systém financování nakládání s vyřazenými elektrickými a elektronickými zařízeními není ještě specifikován a vzhledem k nedostatku potřebných dat a rozsahu problematiky, nelze vyčíslit finanční dopady předkládané úpravy nakládání s elektroodpadem. Je možné pouze odhadnout dopady na jednotlivé subjekty bez vlastního vyčíslení.

Nepředpokládá se negativní ekonomický dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet ani územní rozpočty. Dopad na státní rozpočet by byl v případě, že by se přijal takový způsob financování nakládání se starým elektroodpadem, který by státní rozpočet zahrnul do zdrojů jeho financování.

Systém financování nakládání s vyřazenými elektrozařízeními a elektroodpady jejich výrobci se opírá o „příspěvky“, které platí zákazníci při nákupu elektrozařízení a které jsou dále použity na nakládání s nimi po ukončení jejich životnosti. **Tento způsob financování nemá negativní dopady na státní ani jiné veřejné rozpočty.**

Vzhledem ke státnímu rozpočtu se příznivě projeví DPH, neboť příspěvek bude považován za zdanitelné plnění. Dopad na ostatní veřejné rozpočty, především rozpočty obcí, lze považovat za mírně příznivý, zvláště v případě, že se obce na základě smluv s výrobcí elektrozařízení napojí na systém zpětného odběru elektrozařízení pocházejících z domácností.

Dopady na podnikatelskou sféru se, s výjimkou počátečních nákladů výrobců elektrozařízení na zajištění podmínek pro spravování systému, rovněž nepředpokládají. Úprava nakládání s elektroodpadem si vyžádá investice do doplnění technologických částí výroby v tom smyslu, aby byly splněny požadavky plynoucí ze zákona, tj. především dosažení požadovaného materiálového využití, označení výrobků, vyloučení obsahu vyjmenovaných látek. Tyto investice jsou z dlouhodobého hlediska rentabilní.

Růst nákladů výrobců elektrických a elektronických zařízení se projeví v cenách výrobků. Růst cen bude záviset na nákladech recyklace. Souhrnně lze konstatovat, že bude minimální.

Sociální dopady se nepředpokládají. Zvýšení cen elektrozařízení o výše uvedený příspěvek nebude natolik významné, aby se daly předpokládat sociální dopady.

Negativní **dopady na životní prostředí** se nepředpokládají.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR

Návrh vyhlášky je zcela v souladu s Ústavou, ústavním pořádkem a právním řádem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

V rozsahu předložené novely není Česká republika vázána, kromě závazku vůči Evropským společenstvím, žádnými mezinárodními smlouvami.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem ES

Navrhovaná dílčí úprava není v rozporu s právem ES. Cílem této úpravy je dosažení plného souladu naší právní úpravy se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních a směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 2003/108/ES ze dne 8. prosince 2003, která ji mění a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních. předpisy ES, upravujícími nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a používání některých nebezpečných látek při jejich výrobě.

5. Zhodnocení souladu s ústavním pořádkem ČR

Navrhovaná právní úprava je v souladu s Ústavou, ústavním pořádkem. a právním řádem České republiky. Je též v souladu s právem Evropských společenství a s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Zvláštní část

Vyhláška je rozdělena do dvou částí. První část je nová vyhláška o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a druhá část obsahuje změnu vyhlášky č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb., kterou bylo nutné v souvislosti s předkládanou vyhláškou provést.

Část první

K Hlavě první

Hlava první vyhlášky stanoví předmět úpravy a definice pojmů, používaných v textu této i druhé, spolu s ní předkládané vyhlášky o bližších podmínkách financování nakládání s elektrozařízeními pocházejícím z domácností a nakládání s elektroodpadem.

K § 1

Vymezuje oblasti úpravy na základě zmocnění zákona o odpadech, v platném znění.

K § 2

Základní pojmy používané ve směrnici 2002/96/ES jsou v souladu s čl. 3 této směrnice definovány v § 37g zákona o odpadech.

V § 2 vyhlášky jsou pro účely této vyhlášky definovány pojmy jednak z důvodu potřeby definovat pojmy používané zákonem i oběma vyhláškami a vymezit tak jejich obsah – např. systémy individuální, solidární a kolektivní systém, dále evidenční číslo pro účely Seznamu výrobců a pojem příspěvek, jednak z praktických důvodů ve snaze zkrátit text, který by bylo nutné stále opakovat – např. historický odpad.

K Hlavě druhé

K § 3

V § 3 odst. 1 se stanoví odkazem na přílohu č. 1 detailnější dělení skupin elektrozařízení, stanovených v příloze č. 7 zákona. Jedná se o převzatou přílohu IB ke směrnici 2002/96/ES.

V odstavci 2 je pak stanoveno rozhodující kritérium pro určení, zda elektrozařízení do stanovených skupin náleží, v případě pochybností.

K § 4

Způsob, jakým výrobce splní své povinnosti, vyplývající z dílu osmého zákona o odpadech je stanoven v § 37h odstavec 1 zákona, který vychází z článku 6(1) a 7(1) směrnice 2002/96/ES. Podle těchto ustanovení mohou výrobci definovaní v § 37g písm. e) zákona plnit stanovené povinnosti samostatně nebo společně s jinými výrobci nebo přenesením na jinou právnickou osobu. Ustanovení § 4 vyhlášky pak specifikuje pro jednotlivé zákonem stanovené možnosti plnění rozsah přenosu povinností z výrobce na jednotlivé systémy.

K § 5

Na základě zmocnění § 37i odst. 7 zákona o odpadech je v § 5 stanoven způsob a rozsah uvádění údajů o způsobech plnění povinností a o způsobu a výši finančního zajištění v jednotlivých

systémech, které musí být uvedeny v návrhu na zápis do Seznamu výrobců. Návrh na zápis bude podáván na formulářích uvedených v přílohách vyhlášky.

V odstavci 6 je stanoven i způsob ohlašování změn, které mohou během času u každého výrobce nebo systému nastat při plnění povinností stanovených dílem 8 části čtvrté zákona. Tím je výrobcům umožněno změnit způsob plnění povinností (např. přejít z individuálního na kolektivní plnění nebo vyvolat změnu nevyhovujícího kolektivního systému). Formuláře pro návrh zápisu do Seznamu a ohlašování jeho změn jsou uvedeny v přílohách č. 2a a 2b vyhlášky.

K § 6

Podle článku 6(1) a 7(1) směrnice 2002/96/ES mohou výrobci plnit povinnosti tam stanovené samostatně (individuální plnění) nebo společně s jinými výrobci či dovozci (sdružené a kolektivní plnění). Návrh vztahuje tyto možnosti na veškeré povinnosti související se zpětným odběrem elektrozařízení a odděleným sběrem, zpracováním, využíváním a odstraňováním elektroodpadu. V § 6 této vyhlášky je stanoven způsob a rozsah vykazování plnění těchto povinností roční zprávou v rámci jednotlivých systémů. Protože roční zpráva požadovaná tímto ustanovením obsahuje i údaje, které jsou obsahem roční zprávy podle § 38 odst. 9 zákona (zpětný odběr), zákon výslovně stanoví, že roční zpráva podle dílu 8 nahrazuje roční zprávu podle § 38 odst. 9 zákona. Formuláře pro zpracování roční zprávy jsou uvedeny v příloze č. 3 vyhlášky.

K § 7

Podrobnosti způsobu provedení zpětného odběru vybraných výrobků podle části páté zákona o odpadech jsou obecně stanoveny vyhláškou č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb. V případě elektrozařízení bylo nutné, v souladu se směrnicí ES, doplnit informování spotřebitele při jeho prodeji prostřednictvím dálkové komunikace a formou zásilkového prodeje.

K Hlavě třetí

K § 8 a § 9

Hlava třetí obsahuje požadavky výše uvedených směrnic při uvádění elektrozařízení na trh. V § 8 jsou odkazem na přílohu č. 4 vyhlášky vymezeny nebezpečné látky a způsoby jejich použití při výrobě elektrozařízení, při jejichž splnění se na výrobce nevztahuje zákaz používání těchto látek stanovený v § 37j odst. 3 zákona. § 9 stanoví přípustné způsoby označování elektrozařízení jednak k účelům jejich zpětného odběru a odděleného sběru elektroodpadu, jednak pro účely financování nakládání s nimi.

K Hlavě čtvrté

Hlava čtvrtá návrhu vyhlášky se vztahuje k zákonem stanoveným povinnostem osob oprávněných k nakládání s elektroodpadem.

K § 10 a § 11

Ustanoveními § 10 a § 11 a přílohou č. 5 jsou transponovány technické požadavky směrnic 2002/95/ES a 2002/96/ES na nakládání s elektroodpadem a na sklady a zařízení, ve kterých jsou operace nakládání s ním prováděny. Ustanovení § 10 a § 11 upravují, většinou formou tabulek uvedených v přílohách, technické požadavky na nakládání s elektroodpadem v průběhu jeho skladování a přepravy, postup při jeho zpracování a další požadavky na vybavení skladů a zařízení ke sběru a zpracování elektroodpadu.

K § 12

Způsob vedení průběžné evidence a ohlašování odpadů a způsobů nakládání s nimi, ohlašování zařízení, shromažďovacích míst, skladů a přepravy elektroodpadů je stanoven podobně, jako u evidence jiných odpadů. Formuláře k jednotlivým hlášením jsou zčásti přílohami této vyhlášky, zčásti se využívají formuláře obecně pro účely ohlašování odpadů a zařízení stanovené vyhláškou č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění vyhlášky č. 41/2005 Sb. a uvedené v jejích přílohách.

Pro účely evidence a ohlašování roční produkce a nakládání s elektroodpady, je v příloze č.6 uvedeno rozšířené číslování odpadů vznikajících ze zpracování elektroodpadů na základě požadavků Rozhodnutí Komise 2005/369/ES. Toto rozhodnutí stanovuje údaje, které bude Komise požadovat od členských států, pro posouzení plnění stanovených cílů pro využití a opětovné použití elektroodpadů zařazených do jednotlivých skupin podle přílohy č. 7 zákona.

K § 13

V § 13 jsou uvedena tři nutná přechodná ustanovení vyhlášky. První z nich se týká platnosti rozhodnutí, kterými byly vydány souhlasy k provozování zařízení k nakládání s elektroodpadem uvedeným pod katalogovými čísly Katalogu odpadů. Předkládaným návrhem vyhlášky je však elektroodpad podrobněji vymezen dodatkovými čísly stanovenými v tabulce č. 1 její přílohy č. 6. Přechodné ustanovení odst. 1 stanoví, že vydané souhlasy jsou i po účinnosti této vyhlášky platné a to pro všechna dodatková čísla. Roční zpráva o plnění povinností výrobců elektrozařízení a roční hlášení o zpracování, využívání a odstraňování elektroodpadů jsou hlášení obsahující požadované údaje vždy za celý uplynulý kalendářní rok a mohou být tedy poprvé zpracovány za rok 2006. Poprvé tudíž budou ve stanovených termínech odeslány příslušným orgánům veřejné správy v roce 2007, jak je stanoveno v odst. 2 a 3.

K Části druhé - § 14

Část druhá stanoví změnu vyhlášky č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb.

Vzhledem k tomu, že na zpětný odběr elektrozařízení pocházejícího z domácností, stanovený § 38 odst. 1 písm. f) zákona se podle § 38 odst. 3 zákona vztahuje § 37n zákona, tj. některé povinnosti při zpětném odběru jsou pro použitá elektrozařízení stanoveny odlišně od obecně stanovených povinností v § 38, je nutné toto zohlednit i ve vyhlášce o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru.

K § 15

Účinnost vyhlášky se navrhuje ke dni jejího vyhlášení, vzhledem k datu 13. srpna 2005, stanovenému jako závazný termín plnění povinností ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES.